

Cyklotúra k Bohu

Približne tisícka veriacich sa včera zúčastnila cyklotúry spojenej so svätou omšou ku Kostolíku sv. Jána Krstiteľa na území už zaniknutej obce Pomínovec v okrese Ilava. Románsky kostolík stojaci uprostred polí patri k najstarším stavebným pamiatkam na Slovensku. **JÁN FELIX, Šport, 31.8.2009**

Sedemdesiat rokov od debaklu humanizmu

Nemeckí a poľskí katolíci si včera spoločnou bohoslužbou v Berlíne pripomenuli 70. výročie vypuknutia druhej svetovej vojny. Arcibiskup varšavský Kazimierz Nycz vo svojej kázni v katedrále Svätej Hedvigy okrem iného uviedol: „Vojna je debaklom autentického humanizmu a katastrofou celého ľudstva“. Host' z poľskej metropoly súčasne vyzval susedné krajiny v Európe, aby stále opäť a opäť hľadali cesty priateľstva.

Na omši sa okrem iných zúčastnil aj nemecký spolkový prezident Horst Köhler. Najväčší a najrozsiahljší vojnový konflikt v dejinách ľudstva vypukol 1. septembra 1939, keď nemecké ozbrojené sily prepadli Poľsko bez vyhlásenia vojny pod zámenkou útoku poľských odbojárov na nemecký vysielateľ, ktorý však v skutočnosti realizovali príslušníci síl SS v preoblečení. Druhá svetová vojna si vyžiadala 55-60 miliónov ľudských životov. **Šport, 31.8.2009**

Prichádza luxusná zberateľská Biblia

Biblia, Sväté písmo alebo kniha kníh, najprekladanejšia kniha na svete prichádza na Slovensko tentoraz v luxusnej verzii. Je ručne viazaná v koži a vzniká v Nemecku. My sme boli pri tom.“

Eubica Pilzová, redaktorka TV Markíza: „Tak to je ona, šesť a pol kilogramu, vyše tisíc strán, okolo tristo ilustrácií, ozdoby z 24 karátového zlata. Práve sa narodila prvá slovenská Zlatá Biblia. Knižné maľby poskytla rakúska národná knižnica vo Viedni, ktorá výnimočne otvorila svoje trezory a zbierky.“

AA: „Zdalo sa mi, že na Slovensku chýba biblia, ktorá by i vizuálne, nielen literárne zdobila ako drahokam naše knižnice a svojim nádherným tlačiarenským zberateľským skvostom by sa stala dedičstvom jednotlivých rodín.“

Eubica Pilzová, redaktorka TV Markíza: „Používa sa pri nej minimum strojovej práce. Vyrábajú ju šikovné ruky v rodinnej dielni

Mayerovcov v nemeckom mestečku Esslingen neďaleko Stuttgartu.“

AA: „Naše knihviazačstvo založil pred 60 rokmi môj starý otec. Po druhej svetovej vojne začínal v obývačke svojho domu a dnes je to už tretia generácia.“

Eubica Pilzová, redaktorka TV Markíza: „Slovenská verzia viendenskej obrazovej biblie je štvrtá v poradí po nemeckej, slovinskej a chorvátskej. Podarilo sa ju pripraviť za rekordne krátky čas.“

AA: „Vďaka dobrej spolupráci so Spolkom svätého Vojtecha, sa nám to podarilo za rok a niečo.“

AA: „Je perfektná, farby sú brilantné, zlato nádherné a obrázky žiarivé.“

Eubica Pilzová, redaktorka TV Markíza: „Jeden výtlačok tejto biblie vyrobený špeciálne v bielej koži dostane v októbri ako dar zo Slovenska pápež Benedikt XVI.“

Z nemeckého Esslingenu
Eubica Pilzová, TV Markíza, 1.9.2009

Spomienka na zosnulých baníkov

HANDLOVÁ - Na mŕtvych otcov, manželov a kamarátov len tak ľahko nezabudnú!

Handlovčania stále myslia na 20 obetí banského výbuchu. Nielen ich smutný osud si však pripomenú koncom týždňa na slávnostnej omši a pietnej spomienke. V piatok o 17. hodine sa v handlovskom Kostole svätej Kataríny začne omša venovaná obetiam banských nešťastí na hornej Nitre. Celebrovať ju bude trnavský arcibiskup Róbert Bezák. V sobotu na pravé poludnie položia vence k Pamätníku obetiam banských nešťastí na handlovskom cintoríne. **(jap)**

Plus jeden deň, 2.9.2009

Nový kostol v Senici

SENICA - Na sídlisku Sotina v Senici vysvätili nový rímskokatolícky Kostol svätého Cyrila a Metoda.

Nový svätostánok navrhol architekt Klement Trizuliak. Kostol stavali vyše dvoch rokov.

(sita), Nový Čas, 31.8.2009

Sokol žaluje .týždeň

BRATISLAVA. Bývalý arcibiskup Ján Sokol podal žalobu proti vydavateľovi časopisu .týždeň. Za články o tom, že v minulosti prepísal pol miliardy korún (16,6 milióna eur) na agenta ŠtB, žiada ospravedlnenie a peniaze. .týždeň to tvrdil na základe anonymných zdrojov. Sumu, ktorú Sokol žiada, jeho právny zástupca Ján Čarnogurský nepotvrdil. **(tasr)**

SME, 3.9.2009

Svätý Jozef

Za zdravie národníara Ďuračku slúžili sväte omše

Voličom zrejme na kondícii národníarskeho poslanca Jozefa Ďuračku mimoriadne záleží.

Až tak, že keď ležal v nemocnici, rozhodli sa v dedinských kostoloch slúžiť omše za jeho skoré uzdravenie.

Na prelome júla a augusta absolvoval národníarsky poslanec operáciu hrubého čreva. V dechtickom kostole sa preto v nedeľu 2. augusta slúžila svätá omša „Za zdravie pre Jozefa Ďuračku a ďalšiu Božiu pomoc dobrodincovi obce“. Podobná sa konala aj v susedných Kátlovciach.

Vďaka blízkosti priemyselných parkov sa obom obciam relatívne darí. A hoci Jozef Ďuračka nie je rodákom ani z Dechtíc, ani z Kátloviec, tamojší voliči sa za neho modlia.

Nik z oslovených miestnych nám však neprezradil, prečo za Ďuračku slúžili v kostoloch omšu. Mnohí dokonca ani netušili, kto je Jozef Ďuračka. Chlapi v krčme o ňom vedeli akurát toľko, že chodí poľovať do neďalekých lesov. (mg), **Plus jeden deň, 3.9.2009**

Nový školský rok sa začal aj v málotriednej Základnej škole v ružomerskej mestskej časti Biely potok

Nový školský rok sa dnes predpoludním začal aj v pôvodne už zrušenej málotriednej Základnej škole v ružomerskej mestskej časti Biely potok. 32 žiakov zasaďlo do lavíc v zrenovovanej školskej budove, ktorá patrí tamojšej farnosti rímskokatolíckej cirkvi. Za 13 tisíc eur zo zdrojov farnosti sa zrealizovala výmena starých izolačne nevyhovujúcich okien za nové. Radnica prispela sumou 5 tisíc eur na nákup zariadenia. Ďalšie prostriedky poskytli sponzori.

Rádio ZET, 2.9.2009

Oslávili deň slovenských hôr

Pre mnohých Slovákov patrí k nedeli aj účasť na svätej omši. Jedna z nich sa dnes konala v raji. Presnejšie na Kláštorsku v Slovenskom raji. Spišiaci ňou oslávili Deň slovenských hôr.

Redaktor TV Markíza: „Už od rána boli chodníky vedúce na Kláštorsku plnšie než po iné dni. Pešo, na bicykloch, ale aj autami sa na nezvyčajnú omšu vybrali stovky ľudí z okolia Slovenského raja.“

Anketa-obyvatelia Spiša:

Opýtaný 1: „Hodinku prechádzka.“

Opýtaný 2: „Som kresťan a hory sú krásna vec a keď umožňuje človeku to, čo vlastne robí, tak je ozaj krásne.“

Opýtaný 3: „Mne lepšie na aute, ale manželka išla pešo.“

Redaktor TV Markíza: „Ty sa tiež budeš dneska modliť k horám?“

Opýtaný 4: „Áno, žeby nevyvrúbali lesníci, žeby boli stromy zdravé.“

Opýtaný 5: „Každý deň môžeme ísť na svätú omšu do kostola, ale v prírode je to iba jedinečné.“

Redaktor TV Markíza: „Kláštorsko v minulosti zachránilo tunajších obyvateľov pred Tatármi. Hory a ľudia dodnes zostávajú najväčším bohatstvom Spiša a za nich sa dnes modlili aj starostovia okolitých obcí.“

Zuzana Nebusová, starostka Spišských Tomášoviec: „Dôležité je dobré spolunažívanie v obciach, aj medzi obcami. Dneska budeme prosieť, aby to spolunažívanie bolo ešte lepšie ako je.“ **Marek Baláž**

Markíza, 30.8.2009

Predstavili jediný pancierový vlak na svete

V Banskej Bystrici dnes predstavili jediný pancierový vlak na svete, ktorý pochádza ešte z druhej svetovej vojny. Hoci jeho vozne stáli dlhé desaťročia bez pohnutia ako pamätníky, po oprave opäť jazdia po koľajniciach. Po neuveriteľných 65 rokoch sa vlak podarilo oživiť zvolenským železničiarom.

Redaktor TA3: „Tento unikátny pancierový vlak Štefánik sa má stať jednou z hlavných atrakcií tohtoročných osláv 65. výročia SNP. Skôr ako ho previezli do Banskej Bystrice, podľa tradičného zvyku ho vo Zvolene ešte pokrstili kňazi z troch cirkví.“

Kňaz: „Že tu bude jazdiť po koľajniciach, nech sa mu, Pane, nič zlé nestane.“

Redaktor TA3: „Vlak tvoria 4 opancierované vozne. Dva z nich sú skutočné originály, ktoré aj bojovali v druhej svetovej vojne. Železničiar-ským nadšencom trvalo mesiac, kým celú súpravu opravili a spojajdnili.“

Stanislav Mičev, riaditeľ Múzea SNP v Banskej Bystrici: „Muzeálne je to úplná rarita. Ja si myslím, že pojazdný pancierový vlak v súčasnosti určite nenájdete nikde v Európe.“

Redaktor TA3: „Železničiarom dala najviac zabrat oprava guľometného vozňa. Balí sa toho, či sa im nerozpadne.“

Peter Oravec, technológ ZSSK Cargo: „Keď sme otvorili guľometný vozeň, zistili sme, že vlastne vozeň bol 30 aj viac rokov v podstate neprístupný verejnosti. Celé vnútro bolo zhnité.“

Redaktor TA3: „Podobné problémy boli aj s tankovým vozňom, ktorý bol značne skorodovaný. Pôvodne ho zostavili z nepojazdného tanku.“

Marián Uhrín, historik: „Tieto mohli strieľať vďaka otočným vežiam na všetky strany a na záver vlaku bol zaradený guľometný vozeň, ktorý vlastne svojimi zbraňami mohol zasahovať proti živej sile nepriateľa.“

Redaktor TA3: „Že tieto vozne naozaj bojovali, dokazujú aj stopy po nábojoch z ťažkých zbraní.“

Peter Oravec, technológ ZSSK Cargo: „Proste teraz, keď pôjdete k tomu kolosu, tak zbadáte stopy po guľkách.“

Stanislav Mičev, riaditeľ Múzea SNP v Banskej Bystrici: „To je pojazdné múzeum na kolesách celkom iste. Sú to pojazdné exponáty.“

Redaktor TA3: „Okrem návštevníkov Banskej Bystrice si budú môcť tento unikátny pancierový vlak pozrieť aj v Hronci, Starej Kremničke a vo Zvolene. Nie je vylúčené, že prekročí aj hranice Slovenska. **Martin Dušička** TA3, 28.8.2009“

Interrupcie dostali odklad. Tri dni

Pravidlá na umelé prerušenie tehotenstva sú prísnejšie. O dievčatách rozhodnú rodičia

Lekár musí žene povedať o všetkých možnostiach. Poučenie môže pomôcť najmä nerozhodným a mladým ženám, zhodujú sa gynekológovia.

Sedemdesiatdva hodín na rozmyslenie. Presne toľko času majú odvčera k dispozícii ženy, ktoré sa rozhodli pre umelé prerušenie tehotenstva.

Ak na interrupciu ide dievča mladšie ako osemnásť rokov, musí mať aj písomný súhlas zákonného zástupcu, teda rodiča.

Okrem toho musí gynekológ ženy poučiť o rizikách interrupcie a o alternatívach k nej.

Nové pravidlá interrupcií zavádza novela zákona o zdravotnej starostlivosti. Poslanci ich sprísnilí aj napriek tomu, že od roku 1995 na Slovensku počet interrupcií každý rok klesá.

Ťažké tri dni

„Môže to pomôcť najmä nerozhodným ženám, ktoré váhajú,“ hovorí o čase „na rozmyslenie“ Ján Danko, prezident Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti. Nájde sa podľa neho „určite niekoľko žien, ktoré si to po poučení rozmyslia“.

Pritom už predtým podľa Danko v praxi medzi podpísaním žiadosti a samotnou interrupciou prešlo oveľa viac času ako zákonom stanovené tri dni.

„Niekdedy trvá aj dva-tri týždne, kým sa to všetko zúraduje.“

Veľký zmysel v posunutí rozhodnutia o 72 hodín nevidí gynekologička Klaudia Pěčová z Martina. Ide podľa nej iba o „kozmetickú úpravu“. „Nič sa tým nevyrieši,“ hovorí.

Skeptická k predĺženiu času na rozmyslenie je aj psychologička Gabriela Herényiová. „Je to umelé naťahovanie času,“ myslí si. Za 72 hodín si interrupciu podľa nej môže rozmyslieť iba „mizivé percento žien“.

Poučenie a tajný pôrod

Danko dodáva, že zákonom sta-

novené tri dni môžu byť vážnou prekážkou iba pre ženy, ktoré požiadajú o interrupciu tesne pred termínom, dokedy ju zákon povoľuje, teda v dvanástom týždni tehotenstva. Pěčová nevyklučuje, že aj takéto prípady sa môžu stať.

Väčší zmysel vidia gynekológovia v poučení žiadateľky o interrupciu, jej rizikách a o alternatívach k nej.

Novela zákona hovorí, že lekár musí ženu informovať o „fyzických a psychických rizikách umelého prerušenia tehotenstva“, ale aj o možnosti utajeného pôrodu, osvojenia dieťaťa po narodení alebo o pomoci mimovládok.

Vít'azí aj láska k dieťaťu

Pěčová tvrdí, že toto poučenie môže pomôcť najmä „mladým ženám okolo dvadsiatky“.

„Skôr presvedčím mladú ženu, ktorá si nie je celkom istá partnerským vzťahom, ale k tomu dieťaťu má bližší vzťah,“ vysvetľuje Pěčová.

Ešte komplikovanejšia je situácia pri tehotných neplnoletých dievčatách.

Gynekologička z Martina vysvetľuje, že neželané tehotenstvo nedospelých dievčat je pre ich matky vždy veľmi stresujúca záležitosť. Aj tak je už neskoro, myslí si Pěčová, ktorá takéto tehotenstvo dáva za vinu predovšetkým rodičom.

Na Slovensku bolo minulý rok takmer 11-tisíc umelých prerušení tehotenstva. Z roka na rok ich počet klesá.

Gynekológovia nečakajú, že novela zákona zásadne tento pokles ešte posilní, veľa podľa nich nezmení.

Ján Krempaský, SME, 2.9.2009

Rozhodli sa

- V roku 2008 bolo na Slovensku 10 369 interrupcií.

- Najviac potratov na 1000 žien v plodnom veku je v Košickom kraji - 11,7.

- Najmenej ich lekári vykonajú v Prešovskom kraji - 5,9.

- Najčastejšie podstupujú interrupciu matky dvoch detí.

Korene dôb

Je dobré, že nás ešte monetárna doba všetkých a všade neprevalcovala. Je dobré, že ešte platia slová prvého čs. prezidenta Masaryka vyslovené pred takmer sto rokmi, že štáty žijú z tých ideí, na ktorých boli založené. Preložené do reči nášho kraja: mestá, mestečká, obce žijú z myšlienok a tradícií, ktoré založili a ctili naši predkovia a ktoré každému miestu dávajú pečať originality. Či už sú to oberačky, ochutnávky vín, hody, dožinky, fašiangy a iné. Je dobré, že aj v tomto horúcom lete sme sa skrz ne dostali k sebe zasa bližšie a oslovili sa navzájom až priveľmi jednoducho - ako sa máš, ako sa máte?

Dvestoročnicu zriadenia miestnej farnosti a 150 rokov od vysvätenia kostola si pripomenuli v jednu augustovú sobotu obyvatelia Rohožníka. Nie náhodou preto slávnostnú omšu celebroidal arcibiskup bratislavskej diecézy Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý vo svojej kázni apeloval, aby si každý človek, a v každom okamihu, zachoval ľudskú dôstojnosť. Asi tiež nie náhodou... Rohožnicke hody ozvláštnila aj záhorácka svadba. Hoci tento formálny akt založenia rodiny dnešnú internetovú a mobilovú generáciu priveľmi neoslovuje, rohožnícky sedlácky dvúr a všetko čo sa na ňom dialo ponúkol obraz inej doby.

Tá istá sobota bola jedným z troch oslavných dní ďalších hodov. Stupavských. Tie navyše s dodatkom, že ide o 740 rokov odvtedy, čo uhorský kráľ Belo IV. v darovacej listine po prvýkrát spomína Stupavu ako Ztumpa. Príležitosti na hodové - takmer všetko. Od koncertov, expozícií, umeleckých a pouličných atrakcií - a v nedeľu so svätou omšou ku cti sv. Štefana vo farskom kostole - až po pondelňajší futbalový zápas. Do Stupavy sa zbehlo i okolie, mesto „zhustlo“. Ako predchýr, že bude aj hustejšie, na dvere času klope októbrový Deň želá...

Je dobré, že korene dôb, toto spojenie rôznych generácií, sme nevyt'ali ani nepret'ali, že ich chránime, tešíme sa im a v nich.

**Peter Poruban
SME, 3.9.2009**

Zbojník sa narodil v osade U Jánošov

V Terchovej majú kópiu rozsudku smrti - Popravili aj jeho brata Jána - Rodičia prežili dvoch synov

TERCHOVÁ - Jánošík rečou faktov. O pár dní bude premiéra nového filmu o legendárnom slovenskom zbojníkovi. Film Jánošík mal pracovný názov Pravdivá história Juraja Jánošíka a Tomáša Uhorčíka a nakrúcali ho 7 rokov v koprodukcii Poľska, Česka a Slovenska. Režisérka Agnieszka Holland hovorí, že je prvým filmom o Jánošíkovi, ktorý sa opiera o fakty. Nový Čas preskúmal dostupné listiny a dôkazy zo života Jánošíka a uverejní ich v trojdielnom seriáli.

Legendárny zbojník sa narodil v januári 1688 v Terchovej, presnejšie v osade U Jánošov pod vrchom Pupov. Terchovčania sú na svojho najslávnejšieho rodáka veľmi hrdí. „Okrem ulice či penziónov, ktoré nesú jeho meno, sme postavili Jánošíkovi aj 7, 5-metrovú sochu z plechu na Vŕškoch a to v roku 1988 pri príležitosti 300. výročia Jánošíkovho narodenia, „ povedal Ján Homola z Terchovej,

ktorý sa po celý svoj život zaoberá Jánošíkom a jeho príbehom.

„Z dreveničky na lazoch medzi horami v osade Jánošov, kde sa Jánošík narodil, sa však nezachovalo nič, „ dodáva. Na mieste, kde chalúpka stála, je dnes trávnatá plocha a elektrický stĺp.

Malého Juraja krstil rímskokatolícky farár Michal Smutko vo varínskom kostole, pretože Terchová vtedy patrila do varínskej farnosti. Farár do matriky zapísal nasledujúci záznam: „Roku 1688 v januári dňa 25. tohože dňa pokrstené dieťa narodené z Martina Jánošíka a Anny Cesnek (Čišnik, Cisnik), ktorému je dané meno Juraj. Krstní rodičia sú Jakub Merjad a Barbara Krištoik z Terchovej. „ Varínska matrika prezrádza aj niečo viac o rodine legendárneho zbojníka. A to záznamy o pokrstení jeho staršej sestry Barbory (1687) a bratov Jána (1689), Martina (1692) a Adama (1697). V matrike je tiež uvedené, že obaja rodičia prežili oboch svojich popravených synov Juraja a Jána. (kil), Nový Čas, 2.9.2009

Spišská Kapitula bola tri dni bez vody

Spišská Kapitula bola tri dni bez dodávok pitnej vody. V tejto historickej časti Spišského Podhradia pritom sídli biskupský úrad, Kňazský seminár aj ďalšie významné inštitúcie. Ich predstavitelia kritizujú fakt, že vodári ich problém vyriešili až na tretí deň. Tí však oponujú, robili sme, čo sme mohli.

Jozef Slivenský, redaktor TA3: „Voda prestala z kohútikov tiecť v sobotu ráno. Na Kňazskom seminári boli až do nedele hosťami čínskych študentov teológie. Víkend bez vody bol preto pre domácich poriadnym faux pas.“

Peter Jurečko, bezpečnostný technik Kňazského seminára: „Pre nás je to problém, lebo v podstate je to škola a internát.“

Dušan Škrabek, vicerektor Kňazského seminára Spišská Kapitula: „Volali sme hneď na dispečing. Dnes je pondelok a nevieme ani dokedy nebudeme mať vodu.“

Jozef Slivenský, redaktor TA3:

„Budúci kňazi si museli vodu čerpať z pojazdných cisterien. Rovnako však dopadli aj rehoľné sestry, ľudia z charitného domu či bežní obyvatelia kapituly.“

Sestra Felícia, domovníčka Kňazského seminára Spišská Kapitula: „Naraz aj tá studňa, ktorá bola ako taká rezerva, nám jednoducho sa vysušila.“

Božena Dická, Podtatranská vodárenská spoločnosť: „Naša spoločnosť zabezpečila náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternami.“

Dušan Škrabek, vicerektor Kňazského seminára Spišská Kapitula: „My platíme ako každý iný.“

Jozef Slivenský, redaktor TA3: „Veľký problém mali podnikatelia v cestovnom ruchu. Tí z areálu kapituly museli zavrieť. Salaš pod Spišskými hradom ako tak vydržal len vďaka provizórnym riešeniam.“

Alica Fedoríková, Európsky dom Spišská Kapitula: „Chodím sa spracovať dole do mesta k známym.“

70.výročie vypuknutia 2.svetovej vojny

Dnes uplynulo 70 rokov od vypuknutia 2.svetovej vojny. 1.septembra 1939 nacistické Nemecko napadlo Poľsko, čím rozpútalo šesť rokov trvajúce boje na viacerých frontoch po celej Európe i v Afrike. Druhá svetová vojna sa okrem iného niesla aj v znamení vyhladzovania európskej židovskej populácie a prenasledovania ďalších menšín napríklad Rómov, kňazov alebo homosexuálov. Pokračuje Alexandra Demetrianová, redaktorka SR: „70.výročie vypuknutia 2.svetovej vojny si Európa pripomenie pod taktovkou Poliakov v pevnosti Westerplatte pri severopoľskom meste Gdansk. Okrem poľských predstaviteľov sa na podujatí zúčastnia aj nemecká kancelárka Angela Merkelová, francúzsky prezident Nicolas Sarkozy a za Slovensko Dušan Čaplovič. Rusko bude reprezentovať premiér Vladimir Putin, ktorý sa pri príležitosti výročia ospravedlnil Poliakom za Pakt Molotov-Ribbentrop, ktorým si Moskva a Berlín rozdelili Poľsko a pobaltské krajiny. Zároveň vyjadril ľútosť nad katynskou masakrou, vraždou 22 000 poľských dôstojníkov Červenou armádou.

Rádio Slovensko, 1.9.2009

Jaroslav Štrublík, Spišský salaš: „Spôsobuje to nenormálne prevádzkové problémy.“

Alica Fedoríková, Európsky dom Spišská Kapitula: „Každý deň pričádzame o tržby.“

Jozef Slivenský, redaktor TA3: „Ľudia najprv upodozrievali staviateľov diaľnice. Ani samotní vodári však ešte v pondelok predpoludním nevedeli, kde je problém. Až napoludnie zistili, že cestári za nič nemôžu.“

Božena Dická, Podtatranská vodárenská spoločnosť: „V úseku medzi čerpacou stanicou a vodojemom bol odtrhnutý klin od vretena na uzatváracom ventilu.“

Jozef Slivenský, redaktor TA3: „Popoludní sa zásobovanie pitnou vodou pod Spišským hradom postupne dostalo do starých koľají. Ľudia sa však aj tak boja. Tvrdia totiž, že niečo podobné sa im v posledných rokoch stalo už trikrát.“

Jozef Slivenský
TA3, 31.8.2009

Mesiac pred návštevou Benedikta XVI. v Česku: Vyšla kniha proti pápežovi

Na knižnom trhu sa za 10 € predáva hanlivý pamflet o Svätom Otcovi s názvom AntiRatzinger.

V Česku vychádza ani nie mesiac pred plánovanou návštevou hlavy katolíckej cirkvi, na ktorú sa chystajú aj tisíce Slovákov. Kniha naráža na pápežovu minulosť počas 2. svetovej vojny i názory na interrupciu či eutanáziu. Jej text už bol preložený do španielčiny i gréčtiny.

Autor spisu AntiRatzinger je neznámy. Vie sa iba to, že pochádza z Talianska. Tam kniha vyšla v roku 2006 a spôsobila rozruch. Stala sa bestsellerom a recenzenti ocenili dobré informácie autora. Pamfletista je ironický, rozoberá aj tému Ratzingerovej nacistickej minulosti. Pripomína, že pápež sa narodil iba 17 kilometrov od rodiska Adolfa Hitlera. „Joseph Ratzinger nebol nacista, ale ako veľa Nemcov sa pre svoje vlastenectvo, zmysel pre odplatu a nedostatok odvahy prispôobil,“ píše autor.

Kto knihu AntiRatzinger preložil do češtiny zostáva záhadou. „Téma je provokatívna, ale ničoho sa neobávame,“ povedal Roman Schmidt z českého vydavateľstva Grimmus, ktoré knihu vydalo.

Nový Čas, pol, 3.9.2009

Zaujímavosti židovskej Bratislavy

V stredoveku istý čas platilo, že ak žid prestúpi na kresťanstvo, odpustia mu všetky dlhy.

STARÉ MESTO. Prví židia v meste sa usadili v okolí dnešnej Nedbalovej, tu bola aj synagóga, o ktorej sa našli písomné zmienky. V tom čase bola v susedstve kaplnka cisterciánov a tí sa ponosovali na židov, vraj ich svojím hlasným prejavom vyrušujú pri modlitbách. Pápež rozhodol, že ak by boli sťažnosti opodstatnené, synagóga sa zbúra. Aj sa stalo.

V istom čase sa v stredoveku

Otvoria starý prípad

Dodnes neobjasnená smrť tajného kňaza Přemysla Coufala bude predmetom vyšetrovania. Potvrdil nám to vedúci pracovník ÚPN s tým, že ústav doručí prokuratúre dve nové podania. Okrem prípadu umučeného kňaza pôjde ešte o kauzu mladého chartistu. Upozorňujeme na to, že nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých.

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Coufalovu smrť považujú jeho príbuzní a známi za mučenícku. Koncom februára 81 sa našlo zohavené telo tohto tajne vysväteného kňaza v jeho bratislavskom byte. O tom či spáchal samovraždu, alebo išlo o násilný čin sa stále vedú spory.“

Lubomír Morbacher, vedúci sekcie dokumentácie ÚPN: „Predchádzajúce vyšetrovania hovoria o tom, že Ing. Přemysl Coufal bol dohnaný k samovražde ŠtB.“

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Coufal sa stal nepohodlným, keď tajní zistili, že je hlavou podzemnej cirkvi na Slovensku. ŠtB vtedy siahla po najbrutálnejších zbraniach vrátane psychického teroru, len aby ho zlomila. No Coufal dlho odolával a jeho mlčanie je ho nakoniec stálo život.“

Lubomír Morbacher, vedúci sekcie dokumentácie ÚPN: „Na smrti tohto mozgu tajnej cirkvi sa mohla podieľať priamo štátna bezpečnosť. Nemusela to byť samovražda, pretože Přemysl Coufal bol nútený a vydieraný, aby poskytol informácie a rozkryl štruktúru tajnej cirkvi.“

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Tajní kňazi, medzi ktorými bol aj biskup Dubovský sa zhodli, že Coufal samovraždu nespáchal.“

Peter Dubovský, bývalý tajný biskup: „Za žiadnu cenu, že by nad niečím rozmýšľal.“

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Stopy svedčiace o jeho zavraždení mala ŠtB starostlivo upratať.“

Policajný exvyšetrovateľ, máj 2006: „Bol som z tohto veľmi prekvapený, že sa to nerobí tak ako by sa to robiť malo a vyšetrovať to ako podozrenie z trestného činu vraždy, preto som sa aj vtedajšieho náčelníka obvodnej správy Bratislava IV pýtal, že prečo sa to nerobí ako sa to má. On mi vtedy na to odpovedal, že z hľadiska vyššieho záujmu, že je potrebné, aby sa určité veci utajili.“

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Zmanipulované mohlo byť aj vyšetrovanie ďalšieho prípadu z konca komunizmu u nás. Ide o údajnú samovraždu 35-ročného Milana Košeckého. Podľa ÚPN tento sympatizant Charty 77 prišiel o život po zákroku polície, keď sa vracal z nepovoleného koncertu.“

Lubomír Morbacher, vedúci sekcie dokumentácie ÚPN: „Okolnosti jeho smrti sú rovnako dosiaľ neobjasnené.“

Martin Mózer, redaktor TV JOJ: „Oba tieto prípady boli srdcovou záležitosťou niekdajšieho šéfa ÚPN Jána Langoša. Ak by žil, tlačil by na Generálnu prokuratúru, aby sa nimi čo najserióznejšie zaoberala.“

Martin Mózer, JOJ, 2.9.2009

počet židov v meste znížil -platilo, že ak žid prestúpi na katolícku vieru, odpustia sa mu dlhy, ktoré urobil pred krstom. Neskôr ale kráľ židom prikázal prestúpiť, čo väčšina odmietla a z krajiny odišla.

Židia sa rovnako ako iní obyvatelia mesta každý rok v septembri skladali na svätého Michala. Odmietli však prispievať na hodiny, ktoré boli umiestnené na Michalskej veži. Každú hodinu ich naťahoval strážnik. Ciferník hodín bol

len na troch stranách, od podhradia chýbal, pretože židia, ktorí tam žili, odmietli prispieť.

Stredovekí prešporskí židia sa venovali obchodu. Nesmeli sa totiž venovať remeslám, tie mohli vykonávať iba príslušníci cechov a tými sa židia nemohli stať. SME, 4.9.2009

(Podľa K. Hradská: Židovská Bratislava, Vydavateľstvo PT, 2008)

SME, 4.9.2009

Bajnai zavádza o omšiach

Maďarský premiér nehovoril pravdu o jazykovom zákone. Fico verí, že nešlo o úmysel

Predseda maďarskej vlády videl dosah slovenského zákona aj tam, kde nie je.

Maďarský predseda vlády Gordon Bajnai nehovoril pravdu, keď povedal, že slovenským občanom hrozí pokuta za to, že si chcú vypočúť omšu v materinskom jazyku.

Premiér doslova povedal: „Prečo je to potrebné, aby v Európe v 21. storočí ľudia, občania Slovenskej republiky, obťažovali, pokutovali, lebo chcú hovoriť so svojím lekárom v materinskom jazyku, alebo si chcú vypočúť omšu v maďarčine?“

Jazykový zákon má viacero nejasností, napríklad aj v otázke komunikácie s lekárom, či pri pokutách, za čo ho kritizovalo aj OBSE. V akom jazyku má byť omša, však vôbec nerieši.

Premiér Robert Fico kolegovi odkázal, že verí, že ide iba o nebalosť pri oboznamovaní sa so zákonom a nie o úmysel šíriť lživé informácie. Schôdzka premiérov bude 10. septembra.

Miroslav Kern, SME, 4.9.2009

V Moldave nad Bodvou pretvorí liturgický priestor

V rímskokatolíckom kostole v Moldave nad Bodvou sa v rámci investície vo výške 33 200 eur pretvorí liturgický priestor. Podľa našich informácií kňaz so svojimi asistentmi doteraz vchádzal do kostola zozadu. Len v korunovačnom kostole v Bratislave, po prestavbe to tak bude aj v Moldave nad Bodvou.

Redaktor STV: „Gotický kostol bol počas storočí viackrát výrazne prebudovaný.“

Gábor Bertalan, dekan: „V zmysle uznesenia 2. Vatikánskeho koncilu nadišiel čas vytvoriť podľa predpisov aj v Moldave nad Bodvou nový liturgický priestor.“

Redaktor STV: „Obnovia sa miesta liturgie slova a liturgie eucharistie. Z carrarského mramoru

Ako sa zvyšovali počty

Niektoré fakulty ani po žiadosti ministerstva už navyše neprijali nikoho

Univerzity na zvýšenie počtu študentov využili odvolacie konanie, alebo prijali tých, ktorých pôvodne odmietli z kapacitných dôvodov.

Ekonomická univerzita v Bratislave zatiaľ podľa požiadavky ministerstva školstva dodatočne prijala na všetky fakulty 330 uchádzačov o bakalárske štúdium a 20 doktorandov. „Všetci už robili prijímacie skúšky a neboli prijatí z kapacitných dôvodov,“ povedal rektor Rudolf Sivák.

Sivák predpokladá, že väčšina získa aj ubytovanie. Chcú naň využiť najmä kapacity, ktoré sa uvoľnia po študentoch, čo odídu na pobyty do zahraničia.

UCM v Trnave

Na tri fakulty prijala zatiaľ najviac študentov. Na Filozofickú fakultu 526 bakalárov, na Fakultu masmediálnej komunikácie 334 a na Inštitút fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie 56.

Žilinská univerzita

Žilinská univerzita plánuje dodatočne na svojich sedem fakúlt prijať asi 250 študentov. „Časť je z odvolacieho konania, časť z druhého kola prijímaciek na dve fakulty,“ povedal prorektor Michal Pokorný.

Nie je isté, či všetci, čo požiadajú o ubytovanie, ho aj okamžite dostanú. Skúsenosti však hovoria, že v októbri a novembri by sa mala situácia zlepšiť.

Univerzita Komenského

Bratislavská UK rozšíri počet prijatých o 346 študentov a 16 doktorandov. Rektor František Gahér povedal, že o počtoch rozhodli dekáni. Právnická fakulta prijme ďalších 100 študentov, lekárska 61, pedagogická 80, farmaceutická 32, Jesseniova lekárska fakulta v Martine 21, fakulta managementu 32, Evanjelická bohoslovecká

fakulta 20. Ostatné fakulty už kapacity vyčerpali.

„Ubytovanie poskytujeme podľa vopred stanovených kritérií. Definitívne však rozhodne to, koľkí študenti sa na štúdium zapíšu a či bude voľná kapacita,“ povedal Gahér.

Slovenská poľnohospodárska univerzita

Poľnohospodárska univerzita v Nitre pôvodne plánovala prijať 1780 študentov denného bakalárskeho štúdia, ale pred prijímačkami limit znížila na 1080, aby splnila akreditačné kritériá. Po 23. júli mohli dekáni prijímať študentov podľa uváženia, zatiaľ ich dodatočne prijali 380. Brali na všetky fakulty, najviac na fakultu agrobiológie a potravinových zdrojov. „Ešte aj v druhej polovici augusta niektorí novoprijatí uchádzači dostávali súhlasné stanoviská k žiadosti o ubytovanie,“ potvrdil rektor Mikuláš Látečka.

Prešovská univerzita

Univerzita v Prešove prijme ďalších 550 študentov, povedala prorektorica pre vzdelávanie Ivana Cimermanová. Počty navrhovali dekáni. Filozofická fakulta bude mať o 150 študentov viac, fakulta humanitných a prírodných vied o 100, fakulta manažmentu o 200, pedagogická fakulta o 70 a gréckokatolícka teologická fakulta o 35.

„Ubytovanie nevieme zabezpečiť, avšak univerzitné informačno-poradenské centrum vie byť pri vyhľadávaní ubytovania študentom nápomocné,“ povedala Cimermanová.

Katolícka univerzita

Katolícka univerzita v Ružomberku prijme ďalších 100 študentov a 43 doktorandov. Fakulty nebudú robiť ďalšie prijímačky, príjmu tých, pre ktorých pôvodne nemali dost miest, povedal Vladimír Buzna, hovorca univerzity. **Jarmila Horáková, SME,**

sa rodí nový oltár a nový ambón, no nový bude aj oltárny kríž, kňazská stolička, svietniky a na nové miesto, na koniec kostola, na bývalé miesto svätého hrobu, sa dostane aj sakristia. Súčasná sakristia bude slúžiť inému účelu, bude vykurovaná a bude v nej projektor, toaleta.“

Gábor Bertalan, dekan: „Táto

miestnosť by mala slúžiť deťom, chorým a tehotným ženám.“

Redaktor STV: „Projekty so súhlasom liturgickej komisie cirkevnej rady a pamiatkárov zhotovil výtvárník Ottó Szabó a architekt Péter Pásztor. Ottó Szabó má leví podiel aj na samotnej realizácii.“

Bartók Csaba, STV2, 3.9.2009